

ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΤΑΞΗ: Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ: Κεφάλαια: 1,2,3,4,5,7,9,10

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α (Μονάδες 25)

α. Σ

β. Σ

γ. Λ

δ. Λ

ε. Σ

A.2. δ

A.3. β

ΟΜΑΔΑ Β (Μονάδες 25)

Σχολικό βιβλίο, Κεφάλαιο 4, Παράγραφος 5: Οι προσδιοριστικοί παράγοντες της προσφοράς, σελίδες: 83-84

ΟΜΑΔΑ Γ

Γ.1.

Πολίτης Α:

Ο φόρος που πληρώνει είναι:

$$20.000 \cdot \frac{0}{100} + 10.000 \cdot \frac{15}{100} + 20.000 \cdot \frac{25}{100} + 6.250 \cdot \frac{x}{100} = 9.000 \text{ ευρώ} \Rightarrow$$

$$0 + 1.500 + 5.000 + 62,5 \cdot x = 9.000 \Rightarrow 6.500 + 62,5 \cdot x = 9.000 \Rightarrow x = 40$$

Άρα ο φορολογικός συντελεστής για κλιμάκιο εισοδήματος 50.001 και άνω είναι 40%.

Γ.2.

$$20.000 \cdot \frac{0}{100} + 10.000 \cdot \frac{15}{100} + 20.000 \cdot \frac{25}{100} + 20.000 \cdot \frac{40}{100} = 0 + 1.500 + 5.000 + 8.000$$

= **14.500 ευρώ**

Γ.3.

Ποσοστό φόρου στο εισόδημα του πολίτη Α $= \frac{\text{Φόρος}}{\text{Εισόδημα}} \cdot 100 = \frac{9.000}{56.250} \cdot 100 = \mathbf{16\%}$

Ποσοστό φόρου στο εισόδημα του πολίτη Β $= \frac{\text{Φόρος}}{\text{Εισόδημα}} \cdot 100 = \frac{14.500}{70.000} \cdot 100 = \mathbf{20,7\%}$

Ο φόρος χαρακτηρίζεται προοδευτικός, εφόσον:

α) ο φόρος αποτελεί αυξανόμενη αναλογία του εισοδήματος καθώς το εισόδημα αυξάνεται. Δηλαδή, ο πολίτης Β που έχει υψηλότερο εισόδημα σε σχέση με τον Α πληρώνει μεγαλύτερη αναλογία του εισοδήματός του σε φόρο (20,7% > 16%).

β) ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται, καθώς αυξάνεται το μέγεθος της φορολογικής βάσης (εισόδημα).

Γ.4.

α) Ο πολίτης Α θα πληρώσει:

$$\text{Φόρος δαπάνης} = 30.000 \cdot \frac{20}{100} = 6.000 \text{ ευρώ}$$

β) Ο πολίτης Β δαπάνησε:

$$\text{δαπάνες} \cdot \frac{20}{100} = 10.000 \Rightarrow \text{δαπάνες} = \mathbf{50.000 \text{ ευρώ}}$$

Οι δαπάνες προ φόρων του πολίτη Β είναι 50.000€.

Δαπάνη πολίτη Β συμπεριλαμβανομένου του φόρου δαπάνης = Δαπάνη προ φόρων + φόρος δαπάνης = 50.000 + 10.000 = 60.000 ευρώ

Οι δαπάνες του πολίτη Β μετά φόρων είναι 60.000 ευρώ

γ) Οι φόροι δαπάνης είναι ποσά που πληρώνει ο αγοραστής, όταν αγοράσει το προϊόν στο οποίο επιβάλλεται φόρος και έτσι η τιμή του προϊόντος αυξάνεται. Στους φόρους δαπάνης, που λέγονται και έμμεσοι, περιλαμβάνονται και οι δασμοί, που ουσιαστικά είναι φόροι επί εισαγόμενων προϊόντων. Σε πολλά εισαγόμενα προϊόντα, τα χαρακτηριζόμενα ως πολυτελή, ο δασμός είναι πολύ μεγάλος.

δ) Αντίστροφα προοδευτικός φόρος είναι εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής μειώνεται, όταν η φορολογική βάση αυξάνεται και, κατά συνέπεια, ο συνολικός φόρος είναι φθίνουσα αναλογία του εισοδήματος. Τέτοιοι φόροι δεν είναι

συνηθισμένοι. Ένας φόρος δαπάνης όμως μπορεί εύκολα να γίνει αντίστροφα προοδευτικός. Η αναλογία του φόρου μειώνεται, καθώς αυξάνεται το εισόδημα. Για το λόγο αυτό συνήθως λέγεται ότι οι φόροι δαπάνης επιβαρύνουν άμεσα τις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις.

ΟΜΑΔΑ Δ

Δ.1.

Λόγω της μείωσης των αμοιβών των παραγωγικών συντελεστών, η προσφορά θα αυξηθεί κατά 480 μονάδες σε κάθε τιμή. Επομένως, η νέα συνάρτηση προσφοράς προκύπτει ως εξής:

$$Q_S' = Q_S + 480 \Rightarrow Q_S' = 2.000 + 40P + 480 \Rightarrow Q_S' = 2.480 + 40P$$

Στο σημείο ισορροπίας ισχύει: $Q_D = Q_S'$

$$4.400 - 200P = 2.480 + 40P \Rightarrow 4.400 - 2.480 = 200P + 40P \Rightarrow$$

$$1.920 = 240P \Rightarrow P_O' = 8 \text{ χρ. μον. και } Q_O' = 2.800 \text{ μον. πρ.}$$

Δ.2.

Αφού $P_K = P_O$, επομένως βρίσκουμε το αρχικό σημείο ισορροπίας:

$$Q_D = Q_S \Rightarrow 4.400 - 200P = 2.000 + 40P \Rightarrow 4.400 - 2.000 = 200P + 40P \Rightarrow$$

$$2.400 = 240P \Rightarrow P_O = 10 \text{ χρ. μον. και } Q_O = 2.400 \text{ μον. πρ.}$$

Για $P_K = P_O = 10 \text{ χρ. μον.}$

$$Q_{S_K} = 2.480 + 40 \cdot 10 = 2.880 \text{ μον. πρ. και } Q_{D_K} = 4.400 - 200 \cdot 10 = 2.400 \text{ μον. πρ.}$$

$$\alpha) \text{ κρατική επιβάρυνση} = P_K \cdot (Q_{S_K} - Q_{D_K}) = 10 \cdot (2.880 - 2.400) = 4.800 \text{ χρ. μον.}$$

$$\beta) \text{ όφελος παραγωγών} = (P_K \cdot Q_{S_K}) - (P_O' \cdot Q_O') = (10 \cdot 2.880) - (8 \cdot 2.800) \Rightarrow$$

$$\text{όφελος παραγωγών} = 28.800 - 22.400 = 6.400 \text{ χρ. μον.}$$

γ) Υπολογίζουμε την ΣΔ για $P=8$ και $P=10$. Έτσι έχουμε:

	P	Q _D	ΣΔ
A	8	2.800	22.400
B	10	2.400	24.000

Για $P_O' = 8 \text{ χρ. μον.},$

$$\Sigma\Delta = P_O' \cdot Q_O' = 8 \cdot 2.800 = 22.400 \text{ χρ. μον.}$$

Για $P_K = 10 \text{ χρ. μον.},$

$$\Sigma\Delta_K = P_K \cdot Q_{D_K} = 10 \cdot 2.400 = 24.000 \text{ χρ. μον.}$$

$$\Delta\Sigma\Delta = \Sigma\Delta_B - \Sigma\Delta_A = 24.000 - 22.400 = \mathbf{1.600 \text{ χρ.μον.}}$$

Η ΣΔ αυξήθηκε 1.600 χρ μον. και για να την αιτιολογήσουμε χρησιμοποιούμε την ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή. Έτσι έχουμε:

$$E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_A}{Q_A} = \frac{2.400 - 2.800}{10 - 8} \cdot \frac{8}{2.800} = \frac{-400}{2} \cdot \frac{8}{2.800} = \frac{-3.200}{5.600} = \frac{-32}{56} = \left| \frac{-4}{7} \right| < 1, \text{ η ζήτηση}$$

χαρακτηρίζετε ανελαστική.

Στην ανελαστική ζήτηση, η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας είναι **μικρότερη** από την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής (σε απόλυτες τιμές). Επομένως, τη συνολική δαπάνη επηρεάζει η μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή, δηλαδή της τιμής. Η τιμή αυξάνεται, επομένως αυξάνεται και η ΣΔ.

Δ.3.

Το πλεόνασμα δημιουργείται στην $P_K = 10$ χρ.μον. και είναι ίσο με:

$$Q_{S_K} - Q_{D_K} = 2.880 - 2.400 = \mathbf{480 \text{ μον.πρ.}}$$

$$\text{Κρατικά έσοδα από την εξαγωγή στη χώρα Α: } \left(\frac{50}{100} \cdot 480\right) \cdot 3,5 = 240 \cdot 3,5 = 840 \text{ χρ.μον.}$$

$$\text{Κρατικά έσοδα από την εξαγωγή στη χώρα Β: } \left(\frac{50}{100} \cdot 480\right) \cdot 4,5 = 240 \cdot 4,5 = 1.080 \text{ χρ.μον.}$$

$$\text{Συνολικά Κρατικά έσοδα} = 840 + 1.080 = 1.920 \text{ χρ.μον.}$$

$$\text{Τελική κρατική επιβάρυνση} = \text{αρχική κρατική επιβάρυνση} - \text{συνολικά έσοδα κράτους} \\ = 4.800 - 1.920 = 2.880 \text{ χρ.μον.}$$

Δ.4.

Για να εξαλειφθεί το πλεόνασμα, θα πρέπει για $P_K=10$ χρ. μον., η ζητούμενη ποσότητα να μεταβληθεί κατά: $\Delta Q\% = \frac{Q_B - Q_A}{Q_A} \cdot 100 = \frac{2.880 - 2.400}{2.400} \cdot 100 = 20\%$

	P	Q _D
A	10	2.400
B	10	2.880